

Sådan lykkes det at nedsætte antibiotikaforbruget

I 2015 steg antibiotikaforbruget til kalve på landsplan. Nogle slagtekalveproducenter formåede imidlertid at sænke forbruget – med enkle, effektive tiltag.

Af kvægafgydlæge Betina Tvistholm, SEGES

I første halv år af 2015 steg medicinforbruget til kalve sammenlignet med første halv år 2014 fra 964 kg antibiotika til 1028. Da antallet af kalve faldt i samme periode, er stigningen reel. Nogle slagtekalveproducenter formåede imidlertid at sænke deres antibiotikaforbrug. Blandt andre seks producenter, som deltog i et SEGES-projekt med fokus på at øge sundheden og sænke antibiotikaforbruget. Alle seks sænkede forbruget betydeligt. I efteråret 2015 besøgte slagtekalverådgiver Terese Jarltoft og kvægafgydlæge Betina Tvistholm, SEGES de seks slagtekalveproducenter med henblik på at klarlægge, hvilke tiltag, der havde virket. Flere af de besøgte besætninger mente ikke umiddelbart, de havde ændret så meget, men havde ved nærmere eftertanke alligevel ændret på flere forskellige parametre. Der var forskellige prioriteter blandt de besøgte besætninger, men alle havde sat fokus på indkøb af dyr og på at udvælge gode leverandører. Eksempelvis tjekkede nogle producenter salmonellastatus, nogle var i tæt dialog med leverandøren omkring svage kalve, og en sorterede leverandørerne fra, hvis kalvene klarede sig markant dårligere sundhedsmæssigt. Derudover var følgende tiltag anvendt:

Små hold giver færre behandlinger

To besætninger havde ændret på holdstørrelsen i deres starterafsnit. I den ene besætning indsatte de primært hold af 10-12 kalve pr boks. Forsøgsvis oprettede de derudover hold på 4-5 kalve i hver i en halmlade. Det har betydet færre behandlinger hos kalvene i de små hold i forhold til de større. Set på tidsbudget fornemmer de, at tidsforbruget er nogenlunde ens. Forsøget er foretaget med henblik på at bygge ny starterstald. Hos den anden producent gik de fra hold med 20-25 kalve og mælkeautomater til små hold med max seks kalve i hver. Også her bygges nu ny starterstald.

Gode rengøringsprocedurer

For at nedbringe smittepresset i en besætning, er det vigtigt at se på hygiejniveaulet, rengøringsprocedurerne og andre smittebeskyttelsesprocedurer. Flere af besætningerne havde ændret på deres rengørings- og desinfektionsrutiner, men havde endnu ikke indarbejdet dem til rutiner. Rengøringen var optimeret, men flere besætningsejere mente det kunne blive bedre.

Tubeventilation

Tre af producenterne havde fået opsat tubeventilation, hvoraf to producenter var tilfredse med tuberne og mente, at opsætningen havde bidraget til bedre sundhed hos kalvene. Den sidste producent havde fjernet tuberne igen, da han efter opsætning oplevede en periode med mange flere behandlinger og mere sygdom blandt kalvene.

Behandlingsstrategi og vaccination

Behandlingsstrategier i besætningerne var ændret hos flere af de besøgte besætninger. To producenter var begyndt at behandle umiddelbart efter indsættelse, mens tre producenter havde lavet en systematisk behandlingsprotokol for, hvornår der fx skulle flokbehandles, screening af kalvene, opsyn etc.

Af de seks besøgte besætninger var der kun én besætning, der vaccinerede mod luftvejslidelser. Her var producenten meget positiv overfor effekten, og ifølge både den praktiserende dyrlæge og

besætningsejer havde det god effekt på sundhedsniveauet i besætningen. En anden besætning havde også indført vaccination, men var stoppet igen på grund af manglende effekt.

Ekstra væske under og efter fravæning

Fire af producenterne havde haft fokus på den kritiske periode omkring fravæning og var alle påbegyndt at tildele ekstra væske med elektrolytter - både under fravæning og i en periode gående fra 7-14 dage efter fravæning. Disse producenter mente, at det havde haft god effekt og var med til at holde kalvene mere modstandsdygtige i en sårbar periode.

I mælkefodringsperioden var fire besætninger begyndt at tildele ekstra E-vitamin – nogle af besætningerne gennem hele mælkefodringsperioden og under fravæning.

Dygtige medarbejdere

Dygtige medarbejdere blev fremhævet hos flere af producenterne. At have dygtige medarbejdere, der kan screene dyrene, få behandlet rettidigt og følge op på deres almenbefindende var en væsentlig faktor.

Skånebokse

Nyeste tiltag hos en af producenterne var indkøb af en del enkeltbokse, hvor kalve fra indsætterholdene blev flyttet til, hvis de suttede på hinanden, havde svært ved at komme i gang eller viste tegn på sygdom. Det havde umiddelbart en positiv effekt, men da det kun havde været praktiseret i en måned, var det svært at konkludere effekten.

Alle tiltagene – og ikke mindst effekten af dem - vidner om, at det er muligt at forbedre sundheden og mindske medicinforbruget i slagtekalvebesætninger, hvis der er fokus på og vilje til at ændre på nogle procedurer.

Artikel i DLBR Slagtekalverådgivernes nyhedsbrev januar 2016